

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 123. An ignorantia invincibilis sit inculpabilis, sive excuset à peccato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

ruræ. Adde, licet quis nollit aliquid agere coram alio, non ideo statim agnoscitur inhonestas moralis, nam honesta & naturalis verecundia vetat quædam fieri publicè, quæ tamen non sunt moraliter inhonestæ, uti per se patet. Reliqua solventur à n. 737.

Q. 123. *An ignorantia invincibilis sit inculpa.* 734
bilis, sive, excuset à peccato. R.

§. I. Negant Lutherus in c. 12. Genes., scholastici invincibilem ignorantiam dixerunt excusabilem, qua simpliciter à toto excuset, id est, peccatum profusus tollat; tanta cecitas est in Papa scholis. Similiter Jansenius de statu naturæ lapsæ l. 2. c. 6., legis natura ignorantia ita vitiosa est, ut sine peccato nullo modo infligi queat, quantumvis etiam humanæ potestati invincibilis sit. Idem docuerunt Sinnichius, Vianen, Huyghens, Havermans aliique Lovanienses, à quibus vix recedit Elix., nam l. 5. q. 5. docet peccari, licet actu non sciatur nec advertatur peccari: Et §. 3. addit peccari, etiamsi non adsit nequidem habitus, quo sciatur hoc esse peccatum, quod quis facit, ideoque peccari posse, si amisisti scientiam, quam habuisti, vel etiam, si nunquam scivisti hoc in particulari esse peccatum, nec de hoc tibi unquam inciderit cogitatio. Postmodum q. 10. §. 5. loquens de falsis religionibus ait, *indubitatè concludamus per suos errores eos delinquere, etsi nunquam de eorum falsitate dubitaverint, sed profundissimè decepti vivant.* Nihilominus postmodum q. 17. §. 6. & seqq. fusè contendit contra Jansenistas, quod à peccato excuset ignorantia invincibilis.

§. II. Est nunc certissimum, quod ignorantia in- 735
 vincibilis, etiam juris naturæ, & pro statu naturæ lapsæ, excuset à peccato formali, ita communissimè docent omnes cum Moya de opin. prob. q. 6. à n. 19. Estque sententia omnium PP, uti de S. August.

ostendetur n. 738., & de *S. Th.* n. 740. consonat *Salvianus* de gubern. Dei l. 4 pag. mihi 127. *Non facit aliquid contra legem legis ignorans.* Pag. 131. *Nullus potest illius rei prævaricator esse, quam nescit.* Idem dicit *Hugo Cardinalis* apud *Teril.* de consc. prob. q. 16. n. 5. his verbis, *Ignorantia invincibilis excusat à tanto & toto; simplex excusat à tanto & non à toto; affectata, nec à tanto nec à toto.* Idem dicunt passim alii PP. Et *Ratio* est I. nam *Alex. VIII.* die 7. Dec. anno 1690., inter prop. 31. damnat hanc secundam, *Tametsi detur ignorantia invincibilis juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsa operantem ex ipsa non excusat à peccato formali;* ergo nunc certum est, quod ignorantia invincibilis, etiam in jure naturæ, pro statu naturæ lapsæ excuset à peccato formali. 2. Si non excuset, ergo *homo peccat etiam damnabiliter in eo, quod necessario facit,* sed hoc falsum est, ergo. *Min.* patet, nam illam propositionem inter *Bajanas 67.* damnarunt *Pius V. Greg. XIII. Urb. VIII.* Major etiam constat, quia secundum dicta à n. 720. potest quis invincibiliter judicare se teneri leviter mentiri, ut damnationem alterius impediatur, hic necessario peccabit, imprimis si mentiatur, quia eum non excusabit ignorantia; deinde etiam, si non mentiatur, quia faciet contra conscientiam, quam hic & nunc deponere non potest, uti supponitur. 3. Si non excuset, ergo mortaliter peccarunt SS. PP., peccantque etiamnum quotidie plurimi viri sapientissimi, uti 719. & 723. dictum est. 4. Ubi ignorantia est invincibilis non potest contrahi malitia, ergo non peccatur. *Prob. ant.*, malitia non contrahitur, nisi fuerit cognita, sed ubi ignorantia est invincibilis, malitia non est cognita, ergo. *Minor* patet, *Major* etiam constat, nam ut sit voluta, debet esse cognita; hinc

hinc s.
tifices
Ad ra
volun
& ori
luntar
c. 13.
est, u
rium;
catum
1.2. q
defini
masce
cum a
cum a
volun
luntar
nifest
luntar
hinc e
luntar
fecit,
catum
volun
tate p
vincib
luntar
II. c. 6
Q.
mentar
ta sur
Ob
Diosp
Obliv
non s

hinc 5. Peccatum debet esse voluntarium, nam Pontifices citati damnarunt hanc inter Bajanæ 46. prop., *Ad rationem & definitionem peccati non pertinet voluntarium, nec definitionis questio est, sed causa & originis, utrum omne peccatum debeat esse voluntarium*: Unde rectè dicit S. August. l. I. retract. c. 13., *Vsq̄ue adeo peccatum voluntarium malum est, ut nullo modo sit peccatum, si non sit voluntarium*; sed quando adest ignorantia invincibilis, peccatum non est voluntarium, quia secundum S. Th. 1. 2. q. 6. a. 1. O. *voluntarium dicitur esse secundum definitionem Aristotelis & Greg. Nysseni & Damasceni, non solum cuius principium est intrà, sed cum additione scientiæ*; hinc de malo q. 3. a. 8. O., *cum aliquis nescit fornicationem esse peccatum, voluntariè quidem facit fornicationem, sed non voluntariè facit peccatum*: & I. 2. q. 19. a. 6. O., *manifestum est, quòd illa ignorantia, quæ causat involuntarium, tollit rationem boni & mali moralis*: hinc etiam S. August. c. 15. dicit talem peccare voluntate facti, non voluntate peccati, *quia voluit, ergo fecit, etiamsi non quia voluit, peccavit, nesciens peccatum esse, quod fecit, ita nec tale peccatum sine voluntate esse potuit, sed voluntate facti non voluntate peccati &c.* Ergo quando ignorantia est invincibilis, non est peccatum. Plures rationes sunt insinuatæ n. 724. Videri potest Gonz. d. II. c. 5.

Q. 124. *Quæ sint, & quomodo solvantur argumenta adversariorum.* R. Præter illa, quæ insinuatæ sunt à n. 727., sunt seqq.

Objiciunt I. Auctoritatem Synodi Palæstinæ seu Diospolitaneæ, quæ proscribit hanc propositionem, *Oblivio & ignorantia non subjacent peccato, quia non secundum voluntatem sed secundum necessita-*